

Pověsti

z Čech a Moravy

Základní škola Mikulčice
Základná škola Fatranská, Nitra

Pověsti

z Čech a Moravy

Převyprávěli žáci Základní školy Mikulčice
Ilustrovali žáci Základní školy Fatranská, Nitra

2015

Slovo úvodem

Tento sborník pověstí je výsledkem mezinárodní česko-slovenské spolupráce Základní školy Mikulčice a Základní školy Fatranská, Nitra.

Přátelství našich škol započalo symbolicky v roce 2011, právě v době blížícího se jubilea 1150. výročí příchodu byzantských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Sbližuje nás nejen společné kulturní a duchovní dědictví, ale také náš společný cíl – vzkřísit v současné mladé generaci zájem o dávnou minulost a navázat na česko-slovenské přátelství.

Hlavní myšlenkou vzniku Sborníku bylo překonání jazykových rozdílů a nahlédnutí do historie obou regionů. Jeho vydání jsme připravovali několik měsíců. Žáci vybrali a převyprávěli známé i méně známé pověsti svého kraje. Navzájem si je přeposlali a splnili nejtěžší úkol - přečíst pověsti v cizím jazyce. Nebylo to příliš složité, poněvadž naše jazyky jsou si velmi blízké. Jednotlivé pověsti pak žáci doplnili krásnými ilustracemi.

„Dělte se o svou zkušenost. Je to cesta jak dosáhnout nesmrtelnosti.“

Dalajláma

Brněnské kolo

Za dob třicetileté války žil v Lednici jeden kolář, mistr cechu kolářského, jménem Jiří Birk. Jednoho dne se zastavil do hospody na doušek vína, chvíli seděl sám, ale pak se z čista jasna začali objevovat i další a další lidé, řemeslníci, kteří tam došli za stejným účelem. Nakonec se jich sešlo dvanáct a klábosili o všem možném, nejvíce o válce. Ke konci se však dostalo i na jejich řemesla, každý vyzdvihoval to své. Téhož večera se pan Birk a mistr kovář pohádal. Nakonec jejich pře skončila sázkou nabídnutou ze strany mistra koláře, který pravil, že za dvanáct hodin vyrobí kolo a ještě jej do Brna dokutálí, než se zavřou brány města. Kovář velice pochyboval o koláři, jenž je mezitím seznámil se svým plánem na druhý den. Nakonec byla sázka uzavřena. Pokud prohraje kolář, přítomní dostanou bečku vína, pokud zvítězí, po tolaru od každého z nich dostane.

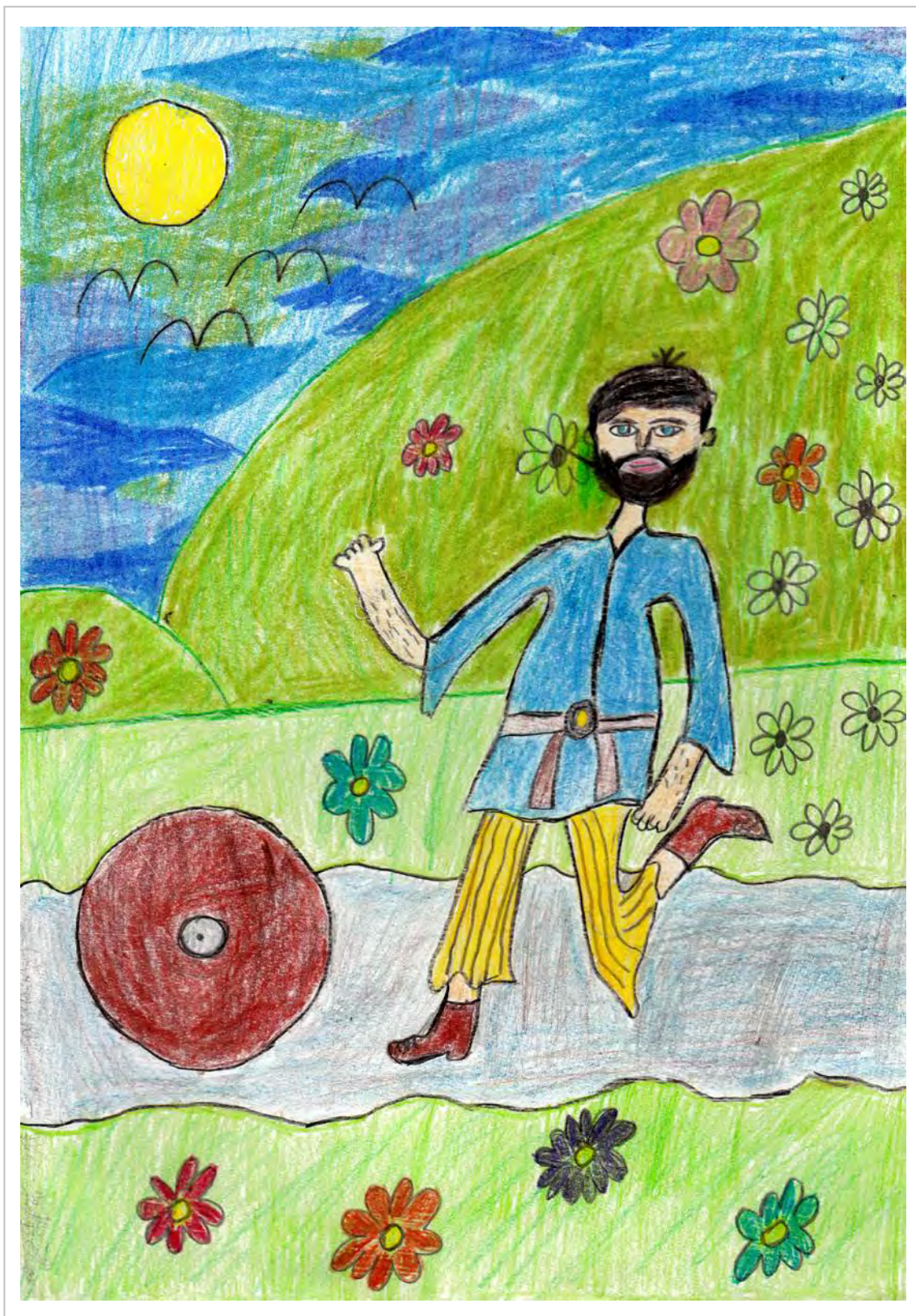
Brzy zrána se Birk se třemi svědky vypravil do lesa, kde si vybral pěkně vzrostlý jilmový strom, který porazil s východem slunce, a pustil se do práce. Ta mu šla pěkně od ruky, a než se kdo nadál, z právě vyrobených částí už srazil kolo. Tady se potvrdilo, jak rozuměl svému řemeslu. Slunce se mezitím vyhouplo hezky vysoko a kolář se vydal na cestu, dlouhou cestu. Tenkrát za ním sousedé ještě volali, že aby byla sázka platná, musí z Brna donést potvrzení od purkmistra, kdy že do Brna dorazil.

Cesta to byla opravdu dlouhá a Birk si sáhl až na dno svých sil, neboť blížíc se městu už sotva pletl nohama, hlavu měl jako v jednom ohni a nemohl popadnout dech. Než však slunce zapadlo za žlutý kopec, byl už kolář na radnici u purkmistra, pověděl mu, odkud je a proč tu je. Pan Birk to tedy nakonec stihl a jeho kolo visí v radničním

průjezdu na radnici v Brně a je na něm vyřezáno jméno tohoto lednického mistra. Když se vrátil do Lednice, každý ze sousedů mu vysázal na stůl jeden tolar. Avšak pokud čekáte, že byl uznán, tak se mýlíte. Lidé se mu vyhýbali, myslíc si, že mu v tom pomáhal sám rohatý, a tak náš mistr kolář umírá sám a v bídě.

Autor: Ondřej Solnička, 9. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Denis Jedlička, Katarína Slobodová
ZŠ Fatranská, Nitra*

O Ječmínkovi

Na hradě Chropyně vládl kdysi král, který rád hodoval a nestaral se o své království ani o svou ženu Marinu.

Až bude v zemi nejhůř, tak se Ječmínek objeví...

*Autoři: Žáci 2. třídy, ZŠ Mikulčice
Ilustrace: Vivi Šimová, ZŠ Fatranská, Nitra*

O ohnivém psu na Novoměstsku

V minulosti se v lesích na Novoměstsku pálilo v milířích uhlí. Onen kraj se totiž vyznačoval nemalou zásobou železné rudy, kterou v oné době horníci těžili a poté ve vysokých pecích pálili, dělajíce tak z ní litinu, jež byla posléze opět zpracovávána, tentokráté však na kujné železo. Bylo proto třeba opravdu mnoho hnědého uhlí, a to bylo přiváženo právě od četných milířů. Nedaleko Nového Města se nacházel les Vochoz, v němž žil uhlíř. Měl tam svůj příbytek, chalupu, ženu, která zastávala práci doma, a děti, jež pomáhaly. Dobytek pásly, lesní ovoce a houby sbíraly, do města chodily prodávat. Otec rodiny tak měl na starosti pouze robotu. Uhlíř byl svalnaté postavy a byl i nadmíru kurážný. V noci v lese se ani nezachvěl, třebaže tam přebývá hodně divoké zvěře, v případě nouze mohl jako zbraň použít svou sekyru.

Jednou takhle stavěl na pasece v lese nový milíř. Sic mu šla práce pěkně od ruky, protáhla se až do večera, a když zjistil, že nemá jak milíř zapálit, odebral se uhlíř domů. Když dorazil, čekala tam na něj teplá večeře. S rodinou pojedli a děti šly poté spát, nechávající tak otce a maminku o samotě. Za vlahé letní noci se zničehožnic uhlíř rozhodl – vrátí se a nový milíř zapálí. Jakmile to sdělil ženě, vylouvala mu to, varovala ho, že v noci kdeco zlého v lese číhá, avšak on ji téměř nebral na vědomí, vzal si křesadlo, sekyru strčil za pas a už si to rázoval směrem k pasece.

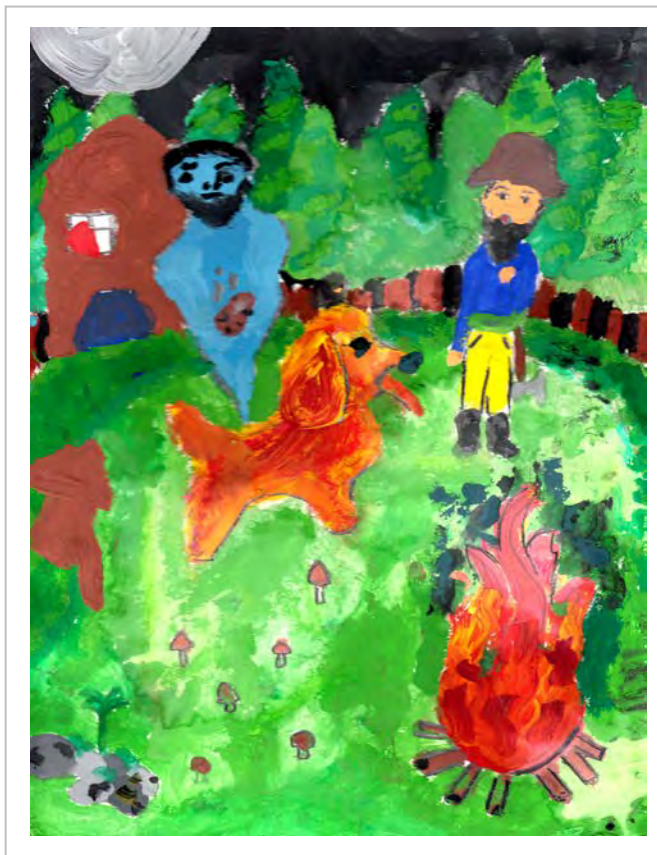

Zprvu se zdálo, že ho nic nevyruší, avšak když se přiblížil k mýtině, vyřtil se z houští velký pes. Jeho oči svítily vlastním žářem, z huby mu odkapávaly sliny a trčel z ní ohnivý jazyk. Uhlíř se zarazil a zůstal stát na místě. Vytáhl pouze svou věrnou sekyru a připravoval se na nejhorší. Pes se však několik kroků od něj náhle přeměnil ve velkého statného chlapa, jenž na uhlíře koulel ohnivýma očima. V ruce

třímal kus masa, který uhlíři mlčky nabízel. I hrdiny někdy zachvátí strach a uhlíř byl přeci jen obyčejný muž. Většího protivníka se zalekl, ale k útěku se donutit nedokázal – obrátit se k protivníkovi zády by mohlo znamenat jistou smrt. Maso si však také vzít nechtěl. Muž se však odbýt nedal a pořád mu nastrkoval ruku s masem. Najednou se zamyslela a povídá: „Co s masem, když není osolené?“ Sotva to vyřkl, muž zmizel, ovšem dříve, než stačil něco udělat, byl zpět a maso bylo osolené. Uhlíř, třesa se strachy, slabým hlasem ze sebe vydal: „Co s masem, když na něm není kmín?“

A chlap byl opět tentam. Za pár okamžiků stál tam, kde předtím, avšak maso bylo osolené a byl na něm i kmín. Uhlíř, věda, že je s ním ámen, upne se k poslednímu pokusu. „Co s masem, když je syrové?“ Jen tak pravil, chlap se obrátil a zas byl pryč. V „cukuletu“ se však vrátil a maso bylo tentokrát pořádně propečené, vydávajíc lahodnou vůni. Byl by s uhlířem konec, u některé chalupy však zakokrhla kohout a najednou se ozvala rána – muž byl pryč i s masem. Uhlíř, nadevše rád, že vyvázl s holým životem a démon mu nic neudělal, odspěchal domů, na milíř ani nepomyslel. Místu, kde se ta příhoda stala, říkají dodnes „U milíře“.

Autorka: Rebeka Zikmundová, 8. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Hana Filipová, Viktória Michalíková
ZŠ Fatranská, Nitra*

O rytíři Arklebovi

Nedaleko hradu Buchlov stál malý statek, jehož pánem byl zeman. Jednou jel kolem na koni potulný rytíř. Zeman ho pohostil. Dozvěděl se, že se jmenuje Arkleb a že cestuje už dlouho po světě a rád by se usadil na opuštěném hradu Buchlov. Varoval ho, že na něm straší od té doby, co tam sídlil velice lakomý pán. Zaujalo ho to a řekl, že se zítra ráno na hrad podívá. Pak se rozloučili a šli spát. Zdál se mu zvláštní sen.

Ráno se rytíř se zemanem rozloučil. Zemanova žena Arklebovi darovala lucernu a popřála mu, aby se v pořádku vrátil. Na hradě nebylo ani živáčka. Vešel do největšího sálu, kde stál obrovský stůl s vysokými židlemi a u každé prázdné poháry. Na zdi uviděl pěkný meč, jenž vyměnil za svůj. Vtom se otevřely dveře a v nich se objevili čtyři duchové. Arkleb jim poručil, aby přinesli víno. Za chvíli se zjevili a nalili víno do všech pohárů, které musel rytíř vypít. Chtělo se mu moc spát, a tak usnul. Přesně o půlnoci se rozlétly dveře a v nich se objevil strašidelný průvod. Čtyři duchové nesli rakev s hubeným mužíčkem. Ten se probudil a procházel hradními komnatami až do sklepa, kde bylo několik truhel plných zlatých dukátů. Mužíček je otevřel a řekl rytířovi: „Všechny zlatáky rozděl na dva rovné díly. Když mne poslechneš, budeš bohatý, ale když jeden díl jen o půl zlatáku ošidíš, duchové tě roztrhají na kusy.“

Arkleb je tedy roztrávil na dvě hromádky. Mužíček při tom volal: „To je moje hromádka a to je tvoje hromádka.“ Poslední zlaták však rytíř mečem rozsekl. Každou půlku hodil na jednu hromádku. Mužíček byl šťastný, že jej Arkleb vysvobodil svou poctivostí z prokletí. Vyprávěl rytíři o tom, jak okrádal své poddané, a tím svou hamižností přišel k majetku. Za trest byl povinen přepočítávat a dělit zlatáky na spravedlivé poloviny. Mužíček poděkoval Arklebovi, poručil mu, aby jeho polovinu rozdělil mezi poddané a druhou si mohl za odměnu nechat.

Další den přišel za rytířem zeman, ujistit se, zda je v pořádku. Ten ho za jeho starost a dobrotu štědrě odměnil. Když se král dozvěděl, co se stalo, daroval Arklebovi hrad Buchlov.

Autoři: Zbyněk Bařina, Vanesa Csápaiová, Erika Chovancová, David Valuch, 4. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Filip Zákopčan, Paulína Tkáčiková, Samuel Kučera – úvod
ZŠ Fatranská, Nitra*

O skřítku Hubníkovi

Jednoho dne se postarší tetka Uliša vracela z trhu, kde prodala houby a několik svazků léčivých bylinek. V kapse měla sotva pár krejcarů, ale i to bylo lepší než nic. Když procházela městem Hodonínem, napadlo ji, že by měla pro svou dceru Apolenku koupit alespoň jeden rohlík. Nakonec odolala a rozhodla se raději vzácné peníze ušetřit.

Zamířila, ni nevěda proč, na chodník mezi močály v Kapřiskách. Hlavu měla svěšenou, hleděla dolů a v myšlenkách se zaobírala svými starostmi - doufala, ba co doufala, modlila se ke svému Bohu, aby krčmář Plačka nevyžadoval splátku dluhu před žní. Zavzpomínala na dobu, kdy potřebovala peníze na lék pro svou dcerku, neb na smrt stonala. Najednou však zpozorněla - zaslechla totiž slaboučký hlas, který na ni volal, a jako by byla očarována, nemohla se hnout. Zmateně se rozhlížela kolem sebe, ale protože nic neviděla, rozhodla se jít dále. Vtom však znovu zaslechla onen hlas, avšak o něco silněji. Navíc se zdálo, že je to dítě a pláče. Povšimla si nedaleké borovice, která ji jakousi zvláštní silou jakoby táhla k sobě, snad aby jí konečně vyradila tajemství tohoto místa. Když se ke stromu přiblížila, hlas najednou zeslábl a stále se měnil podle toho, jak daleko od jehličnanu se nacházela. Tu se nad ní vítr smiloval, rozhrnul trávu a odhalil pohled na prazvláštní houbu. Měla svítivě žlutý klobouček, zelenou nožku a zbytky růžového závojíčku.

Uliša pocítila touhu houbu uřezat a vzít si ji s sebou, ale najednou v ní začala hlodat pochybnost. Co když je jedovatá? Nebo by snad mohla uříznutím nějaké posvátné houby rozhořčit místní duchy? Nerozhodně postávala nad ní a pohrávala si s nožem. Poté se zhluboka nadechla a obrátila se s tím, že se vydá dál. Dětský pláč se ozval znovu a tetka opět stála jako přikovaná. Panicky se otáčela kolem dokola, načež se rozběhla k nejbližšímu keři a pečlivě ho prohledala. Následoval další, další vyšší trs trávy nebo například shluk stromů, avšak stále nic nemohla najít. Téměř v mdlobách měnila svou vzdálenost od borovice a stejně tak se měnila i hlasitost pláče. Na pokraji zhroucení se rozhodla konečně

opustit prokletý hájek a jít domů za svou Apolenkou. Sotva však vyšla zpod stromů, zaburácel za ní dunivý hlas. „Nenechávej zde tu žlutou houbu, neb se ti zle povede!“ S povzdechem poslechla rozkazů lesního ducha a skryla ji ve své zástěře. Poté již utíkala domů tak rychle, jak jí to její staré tělo dovolilo. Za pár chvil dosáhla Mikulčic, a ani se ve své chalupě neohřála, už spěchala do chléva obstarat zvířata. Po cestě ještě ve světničce vysypala vše, co měla u sebe, na stůl, aby jí to při práci nezavazelo. Apolenka se malou hromádkou začala prohrabovat, ale příliš veselá z výsledku nebyla. Zjistila, že její matka jí z Hodonína nic nepřivezla. Najednou však její pozornost upoutala ona prazvláštní houba. Natáhla po ní ruku, ale jen se dotkla nožičky, klobouček upadl a z houby se sypaly zlaté peníze. Polekaná utíkala za svou matkou do chléva, aby ji o tom spravila, avšak ve spěchu stihla říct jen pár slov. „Maminko... světnice, pospěš!“

Tetka celá vyděšená vběhla do domu a čekající nejhorší, nadskočila štěstím nad tím nadělením. „Dceruško má zlatá, už nemusíme mít strach z dluhů! S tímhle pokladem se nám bude žít dobře. Ach, beztak to byl lesní skřítek Hubník, prý pomáhá chudým houbařům. Bůh mu žehnej za jeho dobrodiní!“

Autorka: Rebeka Zikmundová, 8. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Erika Bajanová, Viktória Endrodyová
ZŠ Fatranská, Nitra*

O strýci Pavlovi

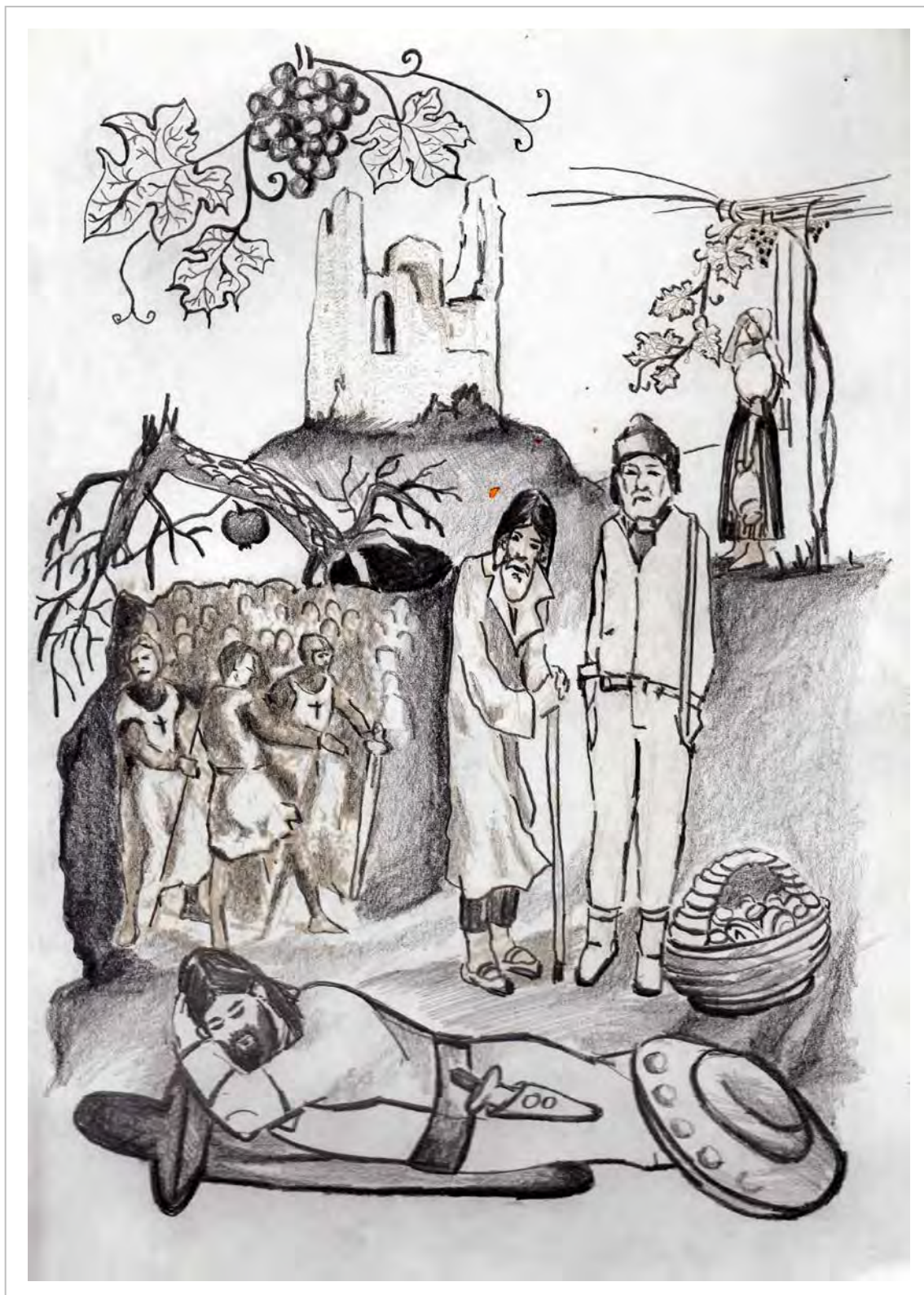
Za kopcem stál kdysi bzenecký hrad, kde měl strýc Pavel před mnoha lety vinohrad. Když úroda dozrávala, chodil tam každou noc hlídat. Jednou během velké bouřky spadla stará třešeň. Pavel ji chtěl vykopat, ale narazil na kámen.

Když se mu ho podařilo odvalit, objevil jámu do země. Tou se propadl do podzemí. Uviděl staříka, který mu poručil, aby šel za ním. Otevřel velkou komnatu, kde kolem dubového stolu seděli rytíři v plné zbroji a spali. „Kdo jsou ti muži?“ ptal se. „Tady pod bzeneckým hradem spí slavné moravské vojsko. Až bude na Moravě nejhůř, vyjede na pomoc a všechny nepřátele pobije. Od té doby bude v zemi dobře,“ odpověděl mužík. V dalších síních byli ustájeni koně, v jiných sudy vína nebo truhlice plné zlata a stříbra.

Dál mu vyprávěl, že byl kdysi na bzeneckém zámku kastelánem a teď tu musí zametat a utírat prach, poklízet koním, ale že ho ta práce už zmáhá. „Já za vás uklidím,“ nabídl se strýc a chopil se smetáku. Zametl, utřel prach, dal koním vodu a slámu. Když všechnu práci udělal, dostal hroznou žízeň, a tak se napil vody ze studně. Když ho uviděl starý kastelán, pověděl mu, že bude žít sto let. Strýc Pavel se lekl, co to provedl a co tomu řekne tetka. „Nic se neboj, výslužku domů přineseš,“ rozloučil se s ním mužiček. „Vezmi si s sebou košík se smetím, dávej pozor, abys nic nevytrousil. Když mě poslechneš, tetka tě pochválí,“ kladl mu na srdce bývalý kastelán a vyvedl ho z podzemí ven.

I přestože měl strach, utíkal tedy domů a připadalo mu, že ten košík je čím dál tím těžší. Jakmile došel do chalupy, začala tetka nadávat, kde se po nocích toulá. Strýc Pavel jí všechno popravdě pověděl, i když věděl, že mu asi nebude věřit. Tetka popadla košík a pak se už oba jen divili. Místo pavučin v něm ležel bílý zlatem vyšívaný košík plný zlatých dukátů. Žili pak spolu šťastně až do tetiny smrti. Strýc Pavel se přeci dožil sto let.

Autoři: Dominik Csapai, Marek Dlabaja, Lukáš Dlabaja, Marek Matocha, David Koblíha, 4. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Kolektiv žáků 9. D třídy
ZŠ Fatranská, Nitra*

O tatarské princezně

O tatarské princezně,
která po světě jezdila,
aby cizí kraje poznala,
ale jak na lidskou chamtivost
a podlost zapomněla a pro ni
bídne o život přišla.

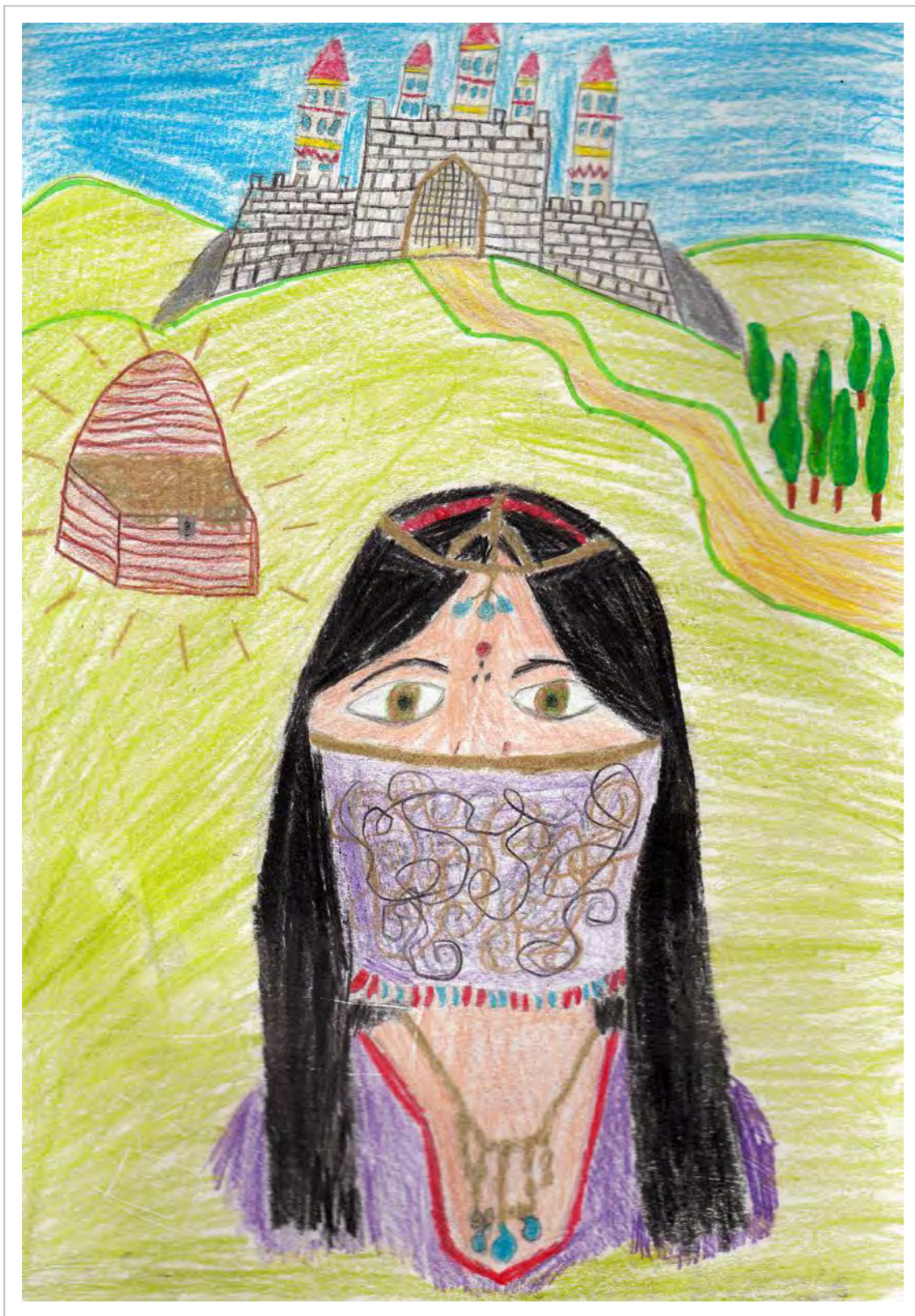
Byla jedna tatarská princezna, která ráda cestovala po světě. Jednou se chtěla podívat na hrad Děvičky, i když věděla, že by ji čekala dlouhá cesta. „Hrad Děvičky na Pálavě je vidět zdaleka,“ řekla dívka. Její tatínek – chán jí odpověděl: „Tady máš peníze a sloužící. Posílej mi po sokolovi zprávu, že jsi v pořádku.“

Princezna šla celý den, a jakmile se začalo stmívat, postavila si stan. Při pohledu na měsíc stále myslela na svého otce. Ráno po probuzení pokračovala v cestě. O hodinku později stála před hradem. Náhle zahlédla jezdce s rytířem v čele, jenž ji přátelsky přivítal. Mohl na ní oči nechat a pozval ji na večerní oslavu s muzikou a zpěváky. Princezna pozvání s radostí přijala, a až se setmělo a na obloze vyšla první hvězda, všichni tancovali a zpívali až do pozdních hodin. Byli okouzleni krásou šperků a jejího velkého bohatství. Nejvíce však rytíř. Nechal všechny sloužící i samotnou princeznu během noci zabít. Do rána se přebíral zlatými náramky, prsteny, řetězy, perlovými náhrdelníky i zlatými mincemi. Když začalo svítat, podíval se z okna ven a uviděl pod hradem zkamenělé postavy. „Kde se vzaly ty sochy? Rozbijte je,“ křičel na své sloužící. Těm se to však nepodařilo. Nakonec všichni ze strachu utekli.

Chán o své dceři dlouho neměl žádné zprávy, a tak se rozhodl ji hledat. Ptal se místních, ale nikdo mu neodpověděl. Až jeden zajatec mu sdělil, že princezna přijela na Děvičky a pak už ji nikdo nespatriil. Od té doby tam stojí podivné kameny připomínající sochy. Chán se dovtípil, co se stalo. Strážé mu dovedli rytíře. Toho nechal zemřít bolestivou smrtí. Potom dal vypálit vesnice, města, pobořit hrady a zabít mnoho lidí. Dodnes prý pod Děvičkami stojí rozpadající se kameny, jež připomínají tuto událost.

Autorky: Annika Dannler, Karolína Stodůlková, 4. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Soňa Vargová, Petra Horváthová, Petra Ábelová - obálka
ZŠ Fatranská, Nitra*

O zeleném rytíři

Kdysi dávno stával hrad Rychleby a ten strážil starý rytíř. Jednoho dne poslal posla ke králi, aby vyřídil vzkaz, že už je moc starý, aby se mohl dobře starat o hrad. V půli cesty však posla přepadli loupežníci se Zeleným rytířem. Vzali mu vzkaz, řekli, že ho sami doručí králi, a odvezli ho do neznámé krajiny. Zelený rytíř jel na hrad Rychleby a vydával se za nového správce hradu. Od té doby bylo smutno a zle. Zelený rytíř byl přísný na všechny lidi. Přestalo se jim dařit a stýskalo se jim po starém rytíři.

Jednoho dne jel okolo kočár s urozenou Marlou. Zelený rytíř a jeho loupežníci je přepadli. Urozenou pannu zajali, odvěkli na hrad a nutili ji ke sňatku s pánem. Přivedli kněze, který je měl oddat. Když viděl, že panna Marla Zeleného rytíře nechce, oddat je odmítl. Zelený rytíř jej dal za to popravít. Nechal pak zavřít urozenou pannu do vězení. Když ji táhli chodbami do hradního sklepení, zakřičela kletbu: „Proklínám tě, Zelený rytíři. Budeš strážit navěky tento hrad jako zelený had.“ Po nějaké době našel posel cestu ke královskému hradu a vypověděl králi, co se všechno na hradě Rychleby stalo. Král vyslal k hradu vojsko a nařídil jeho obléhání. Přikázal vojákům hrad neničit, ale zajmout Zeleného rytíře. Zelený rytíř byl ale chamtivý a zlý. Nechtěl hrad nikomu přenechat, a tak jej úmyslně sám zapálil. Celý shořel i s lidmi uvnitř. Vojáci si dlouho mysleli, že se Zelenému rytíři podařilo utéct, protože tam nezůstala živá duše. Našli se jen trosky a ohořelá těla.

Dlouhá léta kolovaly mezi lidmi historky o pokladu, který zůstal v troskách hradu Rychleby. Mnoho lidí se jej rozhodlo hledat, avšak žádný z nich se nikdy nevrátil. Až jednoho dne se objevil odvážný tovaryš a ten se vydal na hrad. V troskách pátral po pokladu, až našel malinkou truhličku, v které byl uložený zlatý klíč. Když jej chtěl vzít, objevil se zelený had. Sliboval mu, že mu pomůže poklad najít, když jej mládenec nechá zahřát se na jeho srdci. Měl z hada velké obavy, ale souhlasil. Jakmile se had dotkl mládenecova hrudníku nad srdcem, tovaryš omdlel. Když se po dlouhé době probral daleko od hradu, nic si nepamatoval. Zůstal v něm jenom strach. Nikdy se už na hrad Rychleby nevrátil a po pokladu už nikdy nepátral.

Autoři: Žáci 3. třídy, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Anna Labatová, Sofia Krajčová
ZŠ Fatranská, Nitra*

Růžový palouček

Růžový palouček je neveliká mýtina skrytá mezi obilím a borovými lesy nedaleko vsi Morašice u Litomyšle. Po jejích okrajích rostou krásné červené růže, které jsou velmi výjimečné. Nikde jinde v okolí nerostou, a když je přesadí, neujmou se. Když je chtěli vyplenit, narostly zase znova a rozrůstaly se až do středu lučiny. Podle nich je palouček nazván „Růžový“.

Je zde hezký výhled na lesíky, makovskou věž, okolní vesnice a hlavně na zalesněné kopce u České Třebové i na litomyšlský zámek. Tam kdysi sídlili páni Kostkové z Postupic, ochranitelé českých bratří. Většina lidí ve městě u litomyšlského zámku se hlásila k víře jednoty bratrské. Když však usedl na trůn král Ferdinand I., vzal panu Kostkovi z Postupic celý Litomyšl i se zámekem a bratry z něho vyhnal. Tehdy zajali postaršího člena jednoty bratrské Jana Augusta, jenž se v přestrojení sedláka schovával v okolí Litomyšle. Bylo mu vedro, a tak vytáhl svůj červený šátek, aby si jím utřel čelo. Zahlédli to stoupenci královského hejtmána Šejnohy a Augusta zajali. Zavezli ho i s jeho písařem a bratrem Bílkem na Křivoklát, kde je věznili přes čtrnáct let.

Za vlády krále Maxmiliána, syna Ferdinanda I., nastaly svobodnější časy. Bratři se mohli vrátit z vyhnanství zpět do Litomyšle. Po třicetileté válce nekatolíci museli buď odejít ze země, nebo přejít na katolickou víru. Stejně nařízení platilo i pro české bratry z okolí Litomyšle. Před svým odchodem do ciziny si domluvili poslední schůzku, aby naposledy vykonali pobožnost. Pro místo schůzky zvolili právě palouček za Morašicemi, jenž se ukrýval v lese. Raději se sešli v noci a naposledy ve své zemi pod obojí přijímali, naposledy se k Bohu pomodlili a zazpívali. Po ukončení obřadu prý kalich, z něhož přijímali, zakopali hluboko do země a ten tam prý leží dodnes. Potom se rozloučili se svou vlastí i s ostatními bratry. Někteří si na památku vzali hrst hlíny, jiní zase zemi políbili a všichni plakali. Z těch slz tu na památku bratří vyrostly růže. Těch, kteří byli věrní a milovali víru a svou vlast.

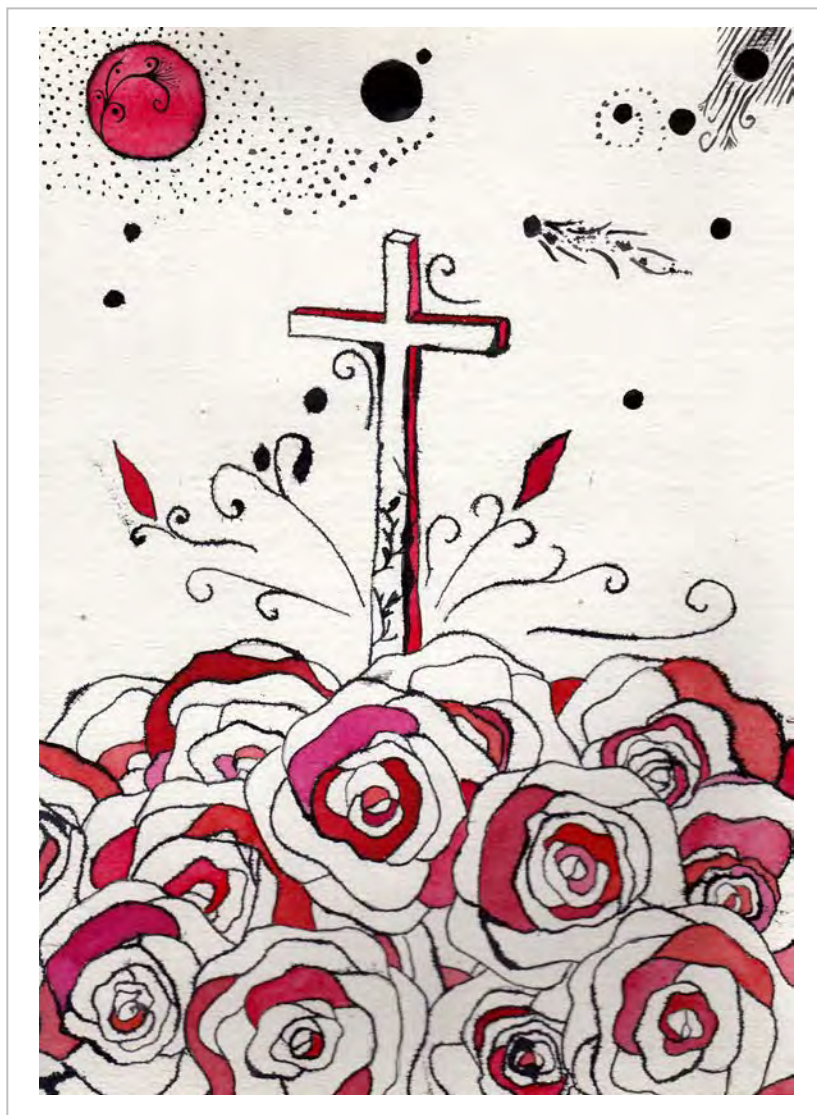
Postupem času lidé na bratry zapomněli, ale místo, kde se loučili, zachovali v úctě. Když totiž pokáceli okolní lesy, aby z nich udělali pole, a pokusili se ho udělat i z paloučku, nepovedlo se jim to. Buď se pluh pokazil, nebo kůň upadl, ale nakonec se jim přece jen podařilo zasít len.

Ten vyrostl, vytrhali ho, namočili, usušili, a když jej třeli, len zničehonic vzplál a oheň zachvátil celý statek hospodáře, jenž se snažil z paloučku udělat pole. Při požáru zahynula i hospodářova mladá dcerka. Po tomto incidentu už se nikdo neodvážil Růžový palouček zorat.

Když tudy v roce 1813 táhli Rusové proti Napoleonovi I. a slyšeli o Růžovém paloučku, seskočili z koní, po kolenou lezli až k paloučku, aby se tu pomodlili. S Růžovým paloučkem je také spjata věštba. Ta říká, že na něm prý bude svedena bitva tak hrozná, že „krev poteče kolébkami“. Pak se tu prý sejde sedm králů a sjednají mír. Růže na paloučku kvetou dál a obilí se okolo vlní a šustí. Uprostřed paloučku dnes stojí oplocený kříž, aby každému připomněl těžké chvíli a smutek našich předků, kteří se zde loučili s naší krásnou českou zemí.

Autorka: Eliška Bohunská, 8. třída, ZŠ Mikulčice

*Ilustrace: Alona Krylova, Patrícia Strakošová
ZŠ Fatranská, Nitra*

Vodník a kupec

Jednou se vracel pražský kupec z práce domů a potkal u Prahy pěkně oblečeného cizince. Šli spolu a vykládali si. V Praze se začali loučit.

*Autoři: Žáci 1. třídy, ZŠ Mikulčice
Ilustrace: Hanka Mehager, ZŠ Fatranská, Nitra*

Základní škola Mikulčice, Česká republika
Základná škola Fatranská, Nitra, Slovenská republika
2015

Povesti zo Slovenska

Základná škola Fatranská, Nitra
Základní škola Mikulčice

Povesti zo Slovenska

Prerozprávali žiaci Základnej školy Fatranská, Nitra

Ilustrovali žiaci Základnej školy Mikulčice

2015

Slovo úvodom

Tento zborník povestí je výsledkom medzinárodnej česko-slovenskej spolupráce Základnej školy Mikulčice a Základnej školy Fatranská, Nitra.

Priateľstvo našich škôl započalo symbolicky v roku 2011, práve v dobe blížiaceho sa jubilea 1150. výročia príchodu byzantských vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Zbližuje nás nielen spoločné kultúrne a duchovné dedičstvo, ale tiež náš spoločný cieľ – vzkriesiť v súčasnej mladej generácii záujem o dávnu minulosť a naviazať na česko-slovenské priateľstvo

Hlavnou myšlienkou vzniku Zborníku bolo prekonanie jazykových rozdielov a nahliadnutie do histórie oboch regiónov. Jeho vydanie sme pripravovali niekoľko mesiacov. Žiaci vybrali a prerozprávali známe aj menej známe povesti zo svojho kraja. Navzájom si ich preposlali a splnili najťažšiu úlohu – prečítať povesti v cudzom jazyku. Nebolo to príliš zložité, keďže naše jazyky sú si veľmi blízke. Jednotlivé povesti potom žiaci doplnili krásnymi ilustráciami.

„Deľte sa o svoju skúsenosť. Je to cesta ako dosiahnuť nesmrteľnosti.“

Dalajláma

Bojnická zámocká pani

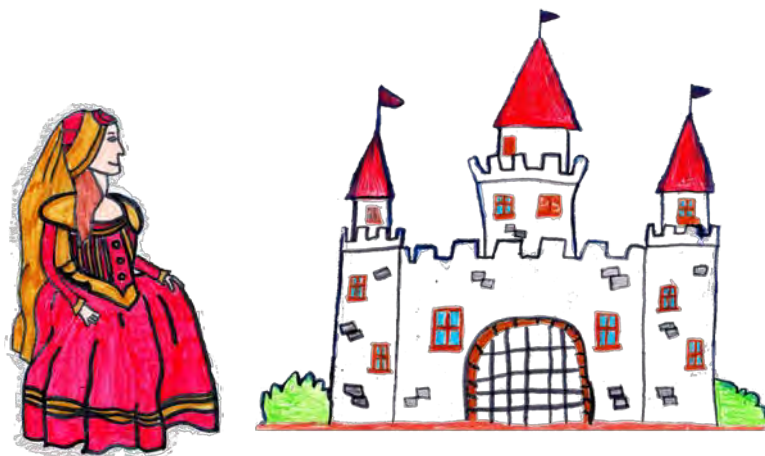
Z čias stredoveku je známa povesť, že na Bojnickom zámku žil ctihodný pán spolu so svojou vernou a oddanou manželkou, o ktorej ľudia hovorievali, že bola stelesneným anjelom. Každý, kto k nej prišiel, našiel u nej potechu a pomoc, až kým nenadišla tá osudná chvíľa a v zámku zloba zavládla.

Mladý zámocký pán sa po určitej dobe vrátil z dlhej vojny a našiel vo svojom zámku závistlivých príbuzných. Nahovorili mu, že jeho pani - kým on na bojisku krvácal - sa s cudzími rytiermi zabávala a prehýrila s nimi celé noci. Darmo sa nevinná žena zaprisahávala, jej muž zostal chladný a celú vec nechal rozhodnúť súdu. Zloprajná rodina a falošní svedkovia primäli porotcov k neobvyklému rozsudku. Z podozrievania nevery tu prítomná mladá zámocká pani aj s dieťaťom, ktoré sa narodilo po manželovom odchode do vojny, je povinná skočiť z Huňadyho veže do kamennej priekopy. Ak je nevinná, nič sa jej nestane, ak sa však prehrešila, tam skončí svoj hriešny život.

V deň tejto zlomyseľnej skúšky sa osadenstvo zámku a celé zástupy Bojničanov zhromaždili pod Huňadyho vežou a očakávali, či si to súd a, hlavne, zámocký pán nerozmyslia. Nestalo sa tak. Mladá žena spolu s malým dieťaťom v náručí, vedomá si svojej nevinu, odporúčajúc sa pánu Bohu, skočila do hĺbky. Namiesto pádu zámocká pani aj s dieťaťom vzniesli sa hore, vysoko do nebies. Prekvapení sudcovia a zlomený zámocký pán už chceli odísť, keď sa čosi s rachotom zrútilo do priekopy. Keď sa prišli pozrieť na miesto, kde mala pôvodne skončiť nevinná zámocká pani, našli tam len roztrhané šaty a rozbité hlavy s vyplazenými jazykmi. Sú to hlavy klebetníkov a závistlivcov. Je to trest za ich smrteľné hriechy.

Zarmútený zámocký pán, pohrdajúc sám sebou, odišiel navždy do kláštora. Odvtedy popri Huňadyho veži počuť čudesné hlasy. To mátožia duše zlých príbuzných. Uvidia ich však len tí, ktorí sú bez hriechu a nie sú maloverní.

Autorka: Nicol Magdinová, 9. A, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Petra Křivová, Nela Preguzová, Tomáš Kunc, Adéla Nezvalová - úvod
ZŠ Mikulčice*

Čerti z Čertovice

Bolo raz päť cigánskych hudobníkov, ktorí mali ísť hrať na svadbu mlynárovi. Po ceste cez horský priechod Čertovica prišiel koč ťahaný šiestimi čiernymi koňmi. Celý sa jagal. Riadila ho krásna pani, ktorá im ponúkla mešec zlata, keď s ňou pôjdu na jej hrad. Tak nastúpili, ale keď došli do hradu, bola už tma.

Začali hrať, hostia im kázali, aby hrali rýchlejšie a divšie piesne. Tol'ko hrali, až boli úplne unavení, ale zakaždým, keď im hodili mešec zlata, opäť hrali rýchlejšie a divšie. Nevšíмали si ani rožky na hlavách chlapcov a kopytka vytŕčajúce dievčatám spod šiat. Nakoniec zaspali. Ráno sa zobudili tam, kde nasadli do koča. Mešce boli preč. Všetko zlato aj zámok boli preč. Až nakoniec ich napadlo, že celú noc vyhrávali samotným diablom.

Autorky: Ema Mrázová, Alžbeta Takáčová, 5. A, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Ladislava Kalábková, Eliška Bohunská, Lucie Medusová
ZŠ Mikulčice*

Čierna Katarína

Začalo sa to na hrade Budatín, kde žil hradný pán, jeho žena a ich dcéra Katarína. Bolo to v 16. storočí. Katarína rástla a veľmi sa podobala na svoju matku. Spoznala jedného muža, ktorý sa páčil všetkým dievčatám. Keď ho uvideli, tak len ústa otvárali. A Katarína tiež, ale ona najskôr potichu. On jej city opätovoľ a obidvaja sa mali radi. Bola to taká tajná láska.

Hradný pán Suňog sa hneval na každého muža, s ktorým sa jeho dcéra hoci i len stretla. V jeden deň sa dozvedel od svojich špehov, že sa stretla s Forgáčom, tak začal po nej kričať. Dcéra mu chcela najprv klamať, ale nakoniec zistila, že to nemá význam. Povedala mu to, až sa Suňog nahneval a chcel vymyslieť pre ňu trest. Spomenul si na svojho bohatého, vášnivého priateľa, ktorý mu často pomohol. Bol pre dcéru pristarý, no to hradnému pánovi neprekážalo. Prikázal jej, že ho musí počúvať a že si sama nemôže vyberať ženícha.

Katarína, samozrejme, s tým nesúhlasila. Bol však pevne rozhodnutý a neoblomný ako zo železa. Jej matku zavrel do veže a to isté chcel spraviť aj svojej dcére. Vymyslel však pre ňu horší trest – dal ju zamurovať. Povedal: „Pokiaľ sa nebudeš chcieť vydať za môjho priateľa, tak tam dovtedy budeš väznená!“ Jej slúžka jej tam tajne nosila chlieb a vodu. Katarína po mesiaci vzdoru súhlasila s vydajom za muža, ktorého jej vybral otec. S Forgáčom sa však tajne stretávala aj po svadbe. Nakoniec ho dal jej muž zabiť. Odvtedy nosila iba čiernu farbu. Katarínu potom prezývali ako Čierna Katarína, alebo aj Kamenná Katarína.

Autorka: Erika Bajanová, 8. D, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Adéla Profotová, Kristýna Kotásková, Kristýna Jošková
ZŠ Mikulčice*

Chromý páv Hrad Bana

Nad Piešťanmi stál kedysi hrad. Volal sa Bana. Na tom hrade bývali brat so sestrou. Matka im zomrela, otec zahynul pri rytierskom súboji. Do ich priazne sa teda votrela opatrovníčka. No bola to zlá ženská, bohyňa, čo iným škodila.

Raz sa nahnevala na mladého a vyslovila kliatbu: „Nech si ako vták s krásnym perím, ale tvoj hlas bude nepríjemný pre každého.“ Zaškriekal žalostne premenený šľachtic - páv, spustil sa z hradieb, ale s takým dlhým chvostom nevedel lietať, nešťastne dosadol na zem a zlomil si nohu.

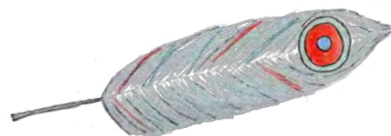
Blúdil krajom, až narazil na močaristé lúky, ktorých bahno a voda mu prinášali úľavu a chladili páľavu v zlomenej nôžke. Sestrička dlho márne hľadala bračeka. A nemohla vystáť neznesiteľný škrek páva, nevedela, že je to on.

Až raz večer zbadala, ako páv vychádza z močarísk a mení sa na jej krivkajúceho bračeka. Ľudskú podobu však mal len v noci.

Jedného dňa však zistil, že noha sa mu úplne zahojila. Chýr o jeho uzdravení sa šíril krajom a začali prichádzať húfy ľudí, chromí, krivkajúci. V teplej vode ležali a bahnom si nohy obalovali. A stali sa zázraky. Bola to liečivá voda. Tak ľudia objavili zázračné piešťanské pramene Teplicu.

A hrad Bana dávno zanikol, ostala po ňom len pomenovaná obec Banka, táto povesť a pávy v piešťanských parkoch.

Autorka: Martina Szórádová, 9. A, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Viktorie Tvarogová, Simona Bělohoubková, Alexandr Fiala, Tomáš Kunc
ZŠ Mikulčice*

Kostolík svätého Michala Archanjela

Kostolík dal vraj postaviť ešte sám sv. Štefan. Kráľ raz navštívil zoborský kláštor, ku ktorému patrili aj Dražovce. Cestou späť, keď zbadal holý vrch obkolesený šírrou rovinou, vykrikol: „Toto miesto tu sám Boh stvoril preto, aby sme tu, na jeho slávu, kostolík postavili!“

Ihneď vydal rozkaz svojim dvoranom, ktorí ho sprevádzali, aby sa postarali o výstavbu kostolíka. Nie nadarmo kráľ Štefan zbadal Bohom stvorené miesto, lebo to skutočne aj bolo Božie miesto. Keď Dražovčania začali dolovať vo vrchu ukrytý kameň, ako keby im čakany niekto „zabosoroval“. Keď zaťali čakanom do skaly, začala tiecť krv na znak toho, že miesto nebom ustanovené ľudská vypočítavosť narušila.

Zvesť o tomto sa veľmi rýchlo rozšírila a kostolík sa stal pútnickým miestom. Raz do roka na deň sv. Michala sa tu slúžila slávnostná svätá omša. Bolo samozrejmé, že obyvatelia dedinky kostolík navštevovali iba raz do roka. Stál vysoko nad dedinou a prístup k nemu bol iba strmou cestičkou, no a dolu v dedine stál pekný priestranný kostol.

Raz, v deň sv. Michala, keď kostolník upratoval kostolík, stál práve pred oltárnym obrazom a náhodou sa pozrel hore. V tom momente akoby mu nohy vrástli do zeme. Na mieste oltárneho obrazu stála až oslepujúco žiariaca postava, so zlatými vlasmi, zakrývajúc na ramene odpočívajúce dieťaťko. Vidiac tento výjav, kostolník sa rozbehol do dediny a kričal: „Stal sa zázrak, v kostolíku sa zjavila žiariaca postava Panny Márie na ramene s malým Ježiškom!“

Obyvatelia dediny krútili hlavami a iba málokto uverili, že v opustenej kaplnke na kopci sa zjavila Ježišova matka. Správa o zjavení sa rozšírila v širokom okolí, no Dražovčania nevedeli pochopiť príčinu zjavenia sa Panny Márie. Jeden pastier však po čase priniesol vysvetlenie. Raz, v jedno horúce letné poludnie keď tu pásol stádo, a dolu v dedine na poludnie zaznel prvý akord kostolného zvona, zrazu v kostolíku zaznela zvláštna hudba. Pastier pobehol ku kostolíku, nazrel dnu a tam opäť stála žiariaca postava Panny Márie.

Smutno ukazovala rukou na rozpadajúcu sa klenbu kostolíka, na ošarpané steny a jej žiariaca postava sa rozplynula až po poslednom údere zvona. Pastier zanechajúc stádo, bežal dolu do dediny a nahlas kričal: „Zasa sa stal zázrak!“ a porozprával ľuďom, čo videl a počul. No teraz už obyvatelia dediny pochopili príčinu a dôvod zjavenia sa Panny Márie v kostolíku na kopci.

Prešlo niekoľko storočí a zub času ho opäť poriadne načal. Zo stien opadala omietka, šindel na streche začal hniť. Kostolík tak zvonka, ako aj zvnútra vyzeral hrozne a potreboval dôkladnú opravu. Dražovčania si toho veru ani nevšimli, lebo ho i naďalej zriedka navštevovali, ba veru sa oň veľa nestarali. No po poslednom zjavení sa obyvatelia Dražoviec poponáhľali a kostolík na kopci zrenovovali. Urobili tak z darov nitrianskeho biskupa a veriacich. Odvtedy sa z roka na rok starajú o dobrý stav kostolíka, aby nebesia opäť formou zjavenia nemuseli upozorniť obyvateľov na zábudlivosť.

Autori: Žiaci 9. A triedy, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Tereza Kalábková, Markéta Ištvaníková, Adam Michálek
ZŠ Mikulčice*

Legenda o sv. Svoradovi a sv. Benediktovi

Bolo to v časoch prvého uhorského kráľa Štefana I., keď sa mních Svorad, rehoľným menom Andrej, utiahol do pustovníckej samoty do jaskyne pri kláštore na vrchu Zobor. Okolo pása nosil železnú reťaz, ktorú si nikdy nedával dole, a tak mu časom vrástla do tela. Vždy zachovával pôst, veľmi málo jedol a nikdy neprestával pracovať.

Po dennej práci doprial telu taký odpočinok, ktorý sa sotva dal nazvať odpočinkom. Sedával na dubovom dreve obkolesenom ostrým trstím. Keď sa jeho telo premožené spánkom naklonilo na ktorúkoľvek stranu, ostrým trstím poranené bolestivo precitlo. Okrem toho si kládol na hlavu drevenú korunu, na ktorú zo štyroch strán vešal štyri kamene, aby keď sa ospalá hlava naklonila na ktorúkoľvek stranu, udrela sa o kameň.

Raz v lese oslabený robotou a prísnyim pôstom zamdlel. Prišiel k nemu prekrásny mladík s anjelským vzhľadom, naložil ho na vozík a odviezol ku kláštoru. Vyrozprával túto príhodu svojmu učeníkovi Benediktovi a zaviazal ho mlčaním. Keď cítil, že sa blíži jeho posledná hodinka, požiadal mníchov, aby ho po smrti nevyzliekali, ale zavolali opáta. Onedlho zomrel. Opät na vyzlečenom tele našiel železnú reťaz hlboko vrastenú do tela. Nedala sa stiahnuť bez toho, aby telo nepoškodila.

Benedikt po smrti svojho otca Andreja si tiež zaumienil žiť podľa príkladu svojho učiteľa. Odišiel do jaskyne na Skalke pri Trenčíne. Žil tam tri roky, až kým prišli k nemu zbojníci. Mysleli si, že má veľa peňazí. Keď však tvrdil, že nemá žiadne peniaze, zbojníci Benedikta privliekli na breh Váhu, zabili a hodili ho do vody. Kým jeho telo po celý rok hľadali, vídali sedávať orla na brehu rieky Váh, akoby niečo pozoroval. Na tom mieste začali hľadať a skutočne našli telo Benedikta tak zachovalé, akoby bol umrel krátko predtým.

Neskôr boli Svorad aj Benedikt prehlásení za svätých a na ich pamiatku nechal nitriansky biskup Jakub I. založiť roku 1224 na Skalke pri jaskyni kláštor. A na skale, z ktorej bolo Benediktovo telo zhodené do Váhu, dal vystavať kostol.

Autorka: Martina Szórádová, 9. A, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Eliška Bohunská, Lukáš Jánoš, Martin Bohunský
ZŠ Mikulčice*

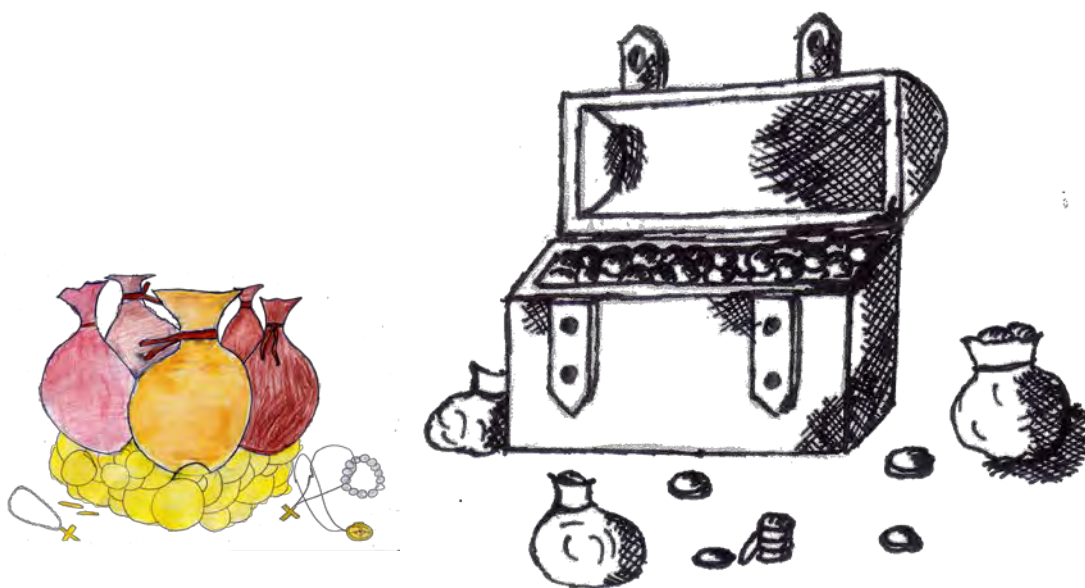
O dvoch lakomých bratoch a šikovnom treste kráľa Mateja

Pred 500 rokmi žili na Kapušianskom hrade dvaja lakomí bratia Ján a Gregor. Všetci hovorili, že sú lakomí a bohatí, ale oni si to nepriznali. Hovorili, že im ľudia závidia, že to nie je pravda, že sú to len klamstvá, že by všetko, čo ľudia potrebujú, rozdali, že sú úplne chudobní, že majú len pár tisíc zlatiek a bezcenné retiazky.

Na hrade nekúrili, lebo šetrili drevo. Poddaným povedali, že si treba len zacvičiť. Nikomu nedávali jedlo. Hovorili, že si poddaní nájdu, lebo sú šikovní. Boli zlí a s nepriateľmi Mateja Korvína sa stretávali a spolčovali. S bratíkmi chodili prepadať hrady. Keď im neotvorili bránu, tak ju vyvalili. Keď sa nechceli vzdať, tak ich ohňom a mečom presvedčili, alebo keď im nechceli dať peniaze, tak ich ukradli. Matejovi Korvínovi sa boli ospravedlniť a chceli ho podplatiť malým množstvom zo svojich zlatiek, diamantov a retiazok. Povedali mu, že nemajú veľa pokladov, ale kráľ Matej sa dopyčul o tom, že v hrade majú miestnosť s pokladmi.

Nenechal sa nachytať, pomstil sa im tak, že prišiel s celým kráľovským dvorom. Doniesol 200 ľudí a 100 koní na návštevu. Odniesli si nejaké zlatky, retiazky a diamanty. A aby toho nebolo málo, najedli sa do prasknutia a dvom bratom Jánovi a Gregorovi neostalo vôbec nič.

Autorka: Simona Kuklová, 7. B, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Michala Vojtíšková, Ladislava Kalábková, Simona Bělohoubková
ZŠ Mikulčice*

Strašidelné tiene vo Váhu

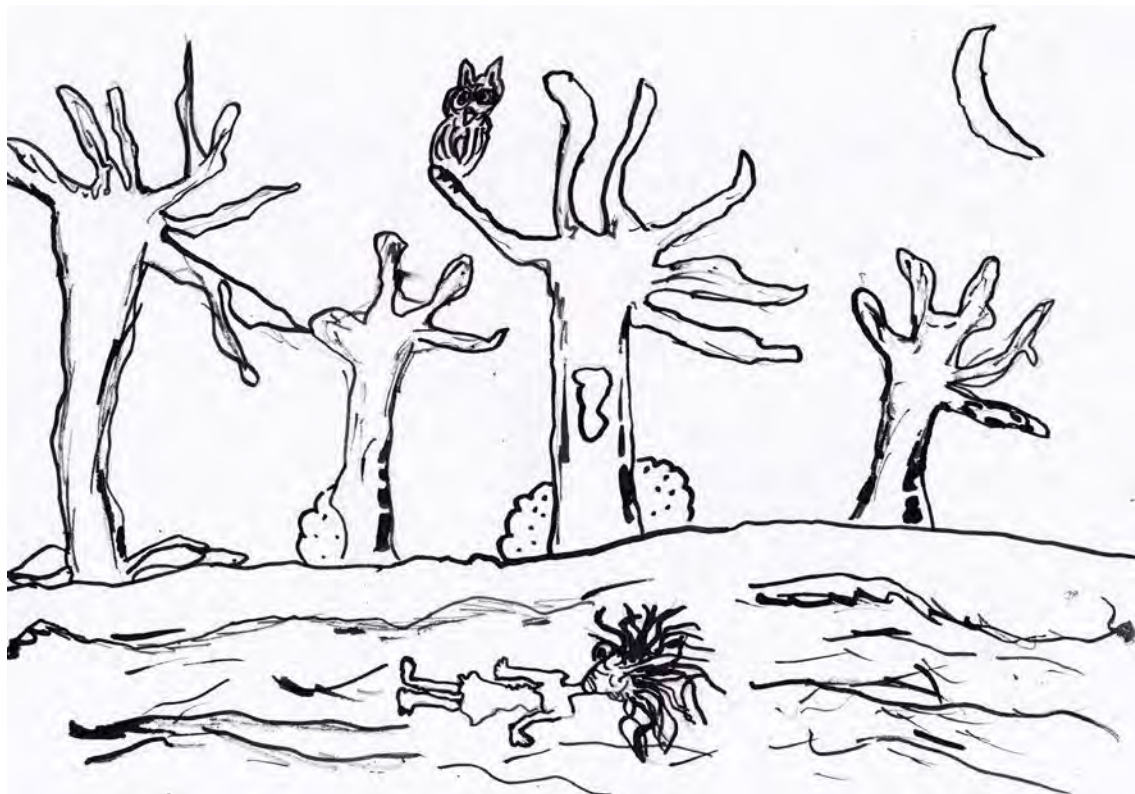
Na vysokom brale neďaleko Žiliny sa vypína strážny hrad Strečno, z ktorého je nádherný výhľad na rieku Váh.

Kedysi dávno gazdovi spod Strečna zomrela manželka. Jediné, čo mu ostalo po milovanej žene, bola pekná dcéra Margita. Krátko po jej smrti sa znova oženil. Nuž, čo sa nestalo.

Na gazdovstve slúžil švárny paholok, ktorý sa páčil macoche, ale aj Margite. Lenže macocha sa veľmi hnevala, že aj Margite sa páči ten istý muž. A tak sa rozhodla, že sa krásnej Margity zbaví. Zlá macocha Margitu poverila, aby zanesla príbuzným list, nuž netušila, že ide za ňou. Nakoniec ju sotila na jednom mieste do vody, kde sa aj utopila. Krutá macocha mala neskôr výčitky svedomia, a tak sa hodila na tých istých miestach do vody.

Od týchto čias ľudia vravia, že stromy v blízkosti Váhu vrhajú zlovestné tiene a občas pripomínajú ženské telo, ktoré sa hýbe vo víre. Ľudia tejto povesti vravia aj Margita a Besná.

Autor: Tomáš Rusko, 9. A, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Klára Havlíková, Kristýna Kotásková, Sandra Pölzerová - obálka
ZŠ Mikulčice*

Tajomný rytier

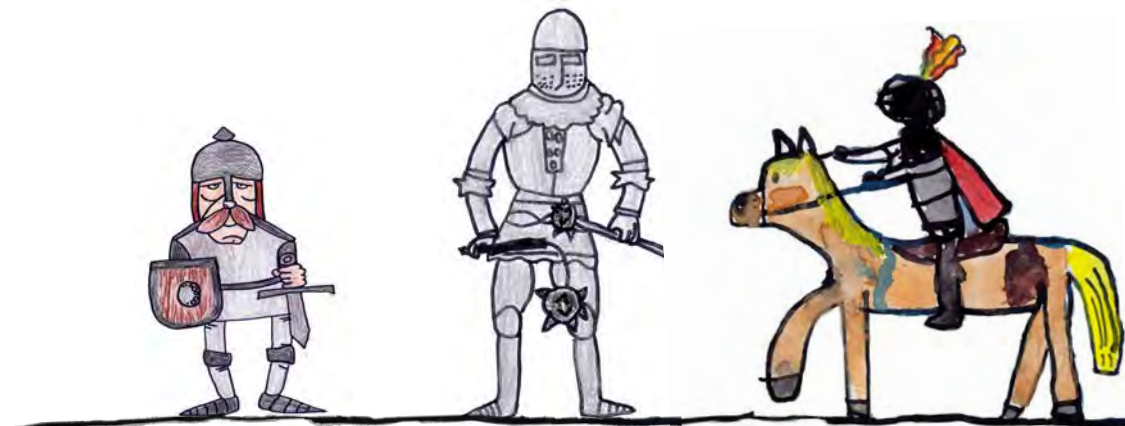
Kedysi dávno, keď sa po našej krajine prehánali Tatári a porazili naše vojská pri rieke Slaná, zbabelý kráľ utiekol. Pohanovia začali ničiť a plieniť krajinu a nešlo im o nič iné, len získať korisť. Ľudia pred nimi utekali do hlbokých lesov a skrývali sa za veľkými kamennými hradbami. Jeden večer stáli na stráži Pustého hradu vo Zvolene dvaja strážnici.

„Ach, tí pohania, nekonajú nič iné ako škodu. Hľa, tam na tom moste, vidíš to, čo ja?“ ukáže jeden zo strážnikov. „Áno, vidím, a čo tá tu robí? Pekná pani, musí byť zo slušnej rodiny.“ „Ale kde má ochranu?“ zamyslel sa ten druhý. Podišli k nej: „Mladá dáma, skadiaľ pochádzate?“ Ona sa len na nich pozrela a neodpovedala. „Myslím, že je nemá,“ pošepkal tomu druhému. „Pozor, Tatári! Rýchlo, rýchlo, ponáhľajte sa.“ Len tak, tak sa stihli vojaci s mladou dámou skryť. Tri mesiace tatárske vojská obliehali hrad. Na jar to vzdali a odtiahli do tmavých mongolských pekiel.

Jedného dňa sa na príjazdovej ceste objavil rytier. Nepochádzal odtadiaľto, lebo ho tu v živote nevideli. Mal oblečené brnenie a niesol vlajku: „Dobrý deň, páni. Nevideli ste tu niečo nezvyčajné?“ Strážnici záporne pokrútili hlavou. „A nevideli ste tu nejakú zvláštnu pani?“ „Nie, všetci po odchode Tatárov odišli do mesta.“ „Túto ste len tak nemohli prehliadnuť. Pozerali ste aj v pivniciach?“ Tak sa veru vybrali do hradných pivníc.

Rytier sa v pivniciach pohyboval, ako keby ich poznal odjakživa. Zastal pred jednými z viacerých dverí. Otvoril ich. Milým našim strážnikom skoro oči z jamiek vypadli. Bola to veľká miestnosť, v ktorej sedeli okolo veľkého trónu rytieri. A na tróne sedela naša tajomná pani. Spala pokojným a neprerušným spánkom. „Ďakujem vám, milí priatelia, že ste mi ju konečne pomohli nájsť. Hľadal som ju po všetkých hradoch. Konečne s mojou milou môžeme odpočívať spolu, navždy.“ Ako to rytier dopovedal, tak sa všetci premenili na prach a zmizli.

Autorka: Sofia Febenová, 7. B, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Vít Bohunský, Adéla Profotová, Jan Strážnický, Nikola Sedláková
ZŠ Mikulčice*

Trnava - Čierny kocúr

V Trnave žil v 17. storočí alchymista, ktorý bol veľmi váženým občanom, lebo okrem alchymie sa zaoberal maliarstvom, mal aj cirkevnú hodnosť.

V jeho laboratóriu dumal nad elixírom života jeden mladík, ktorý často nazeral ponad plece majstra a pozoroval, aké látky a extrakty mieša v krivuliach. Alchymista mu zdôrazňoval, aby sa sám nepúšťal do žiadnych pokusov, lebo to môže dopadnúť zle-nedobre. Pomocník to prisľúbil, raz sa však v laboratóriu ocitol osamote a zabudol na svoj sľub. Povedal si, že aj on môže namiešať elixír života a hneď sa aj pustil do roboty, čosi si prečítal v alchymistovej knihe, čosi si zapamätal z jeho činností a čímsi tekutinu v krivule ešte vylepšil, napokon si z hotového nápoja glgol a zvedavý čakal na účinky. Najskôr mu elixír chutil, no odrazu zistil, že mu telo zarastá srstou, nechty sa mu premieňajú na pazúry a on sa stále zmenšuje. Napokon sa premenil na čierneho kocúra, ktorý ušiel oknom na ulicu.

Ak aj teraz v uličkách starého mesta, neďaleko hrubého kostola, uvidíte osamelého čierneho kocúra, s veľkou pravdepodobnosťou je to neposlušný alchymistov pomocník.

Autor: Tomáš Rusko, 9. A, ZŠ Fatranská, Nitra

*Ilustrácia: Tereza Konečková, Nikola Sedláková, Adam Michálek, Tereza Kalábková
ZŠ Mikulčice*

Základná škola Fatranská, Nitra, Slovenská republika
Základní škola Mikulčice, Česká republika
2015